Laboratorium 11 Obsługa kart SD/MMC (logger temperatury)

Ćwiczenie ma na celu zapoznanie użytkownika z obsługą typowych kart SD/MMC za pomocą mikrokontrolera ATMEGA16.

Karty SD można odczytywać i zapisywać za pomocą szybkiego interfejsu 4-bitowego jak i również z wolniejszej metody wykorzystującej magistralę SPI. Ćwiczenie dotyczy tej drugiej metody. Karty SD wymagają zasilania oraz sygnałów na poziomie 3,3V. Ponieważ wykorzystywana płytka prototypowa standardowo wykorzystuje 5V, do obsługi kart wykorzystano moduł wraz z konwerterem napięć (ST2378E): KAmodMMC.

Typowo na kartach SD znajduje się system plików w standardzie FAT32.

Do obsługi odczytu i zapisu kart wraz z obsługą systemu plików FAT32 wygodnie jest wykorzystać gotową bibliotekę. Ponieważ mikrokontroler ATMEGA16 ma mało pamięci wykorzystana zostanie uproszczona biblioteka: Petit FatFs, dostępna na stronie:

http://elm-chan.org/fsw/ff/00index_p.html

Uwaga: biblioteka standardowo zawiera obsługę systemu plików, nie posiada jednak niskopoziomowych instrukcji obsługi karty SD.

Udostępnia ona ponadto obsługę plików na systemie plików FAT32 z następującymi ograniczeniami:

- brak możliwości tworzenia nowych plików
- brak możliwości zmieniania rozmiaru pliku
- zapis do pliku następuje od początku sektora, dane do końca sektora dopełniane są przez wartości 0.
- brak możliwości tworzenia katalogów
- brak możliwości odczytu rozmiaru plików

Petit FatFs udostępnia następujące funkcje:

- pf mount zamontowanie urządzenia
- <u>pf open</u> otwarcie pliku
- pf read odczyt pliku
- pf write zapis pliku
- <u>pf lseek</u> przesunięcie wskaźnika pliku
- <u>pf opendir</u> otwarcie katalogu
- pf readdir odczytanie zawartości katalogu.

Ścieżka do pliku zapisywana jest w formacie "katalog/plik.txt"

W udostępnianej konfiguracji wykorzystywana jest uproszczona tabela znaków ASCII, bez możliwości stosowania znaków narodowych.

Część 1: Przygotowanie

Podłączyć moduł KAmodMMC do płyty prototypowej (patrz instrukcja do modułu KamodMMC).:

+5V do VTG

GND do GND

DT3 do PB4

CMD do PB5

DTO do PB6

CLK do PB7

Uwaga: zworka JP1 pozwala na włączenie lub wyłączenie karty.

- Podłączyć wyświetlacz LCD jak we wcześniejszych projektach.
- Podłączyć termometr DS18B20 do gniazda 1-wire.
- Z katalogu C:\Użytkownicy\Publiczny\PSM\Biblioteki pobrać plik archwium zawierający bibliotekę petitfs-atmega16.zip wraz z niskopoziomową obsługą operacji na karcie SD/MMC.
- Przygotować plik main.c oraz wykorzystać pliki lcd.h, lcd.c z poprzednich projektów do obsługi wyświetlacza LCD oraz pliki do obsługi termomentru 1-wire: DS18B20. Przygotować plik Makefile dla projektu.

Napisać program w main.c, który odczyta z karty SD z pliku "*info/opis.txt*" 16 znaków i wyświetli w górnej części wyświetlacza LCD.

Część 2:

Dopisać do programu część odczytującą temperaturę z termometru DS18B20 w pętli, co 1 sekundę i zapisywać ją wraz z numerem pomiaru (wg formatu: "<nr pomiaru>\t<temperatura>\n") do pliku "data/dane.txt" na karcie SD.

Uwaga: Plik musi istnieć i mieć odpowiednią wielkość aby można było zmieścić w nim dane pomiarowe.

Podłączyć przycisk SW0 do PD7 (pamiętać o skonfigurowaniu wewnętrznych rezystorów podciągających do +5V w porcie mikrokontrolera) i sprawdzać w pętli, czy nastąpiło naciśnięcie. Jeśli tak, to sfinalizować zapis na karcie SD i zatrzymać program (restart możliwy jest przez reset).

Po wykonaniu serii pomiarów, zatrzymać program (SW0) i wyłączyć zasilanie. Wyjąć kartę z modułu KAmodMMC, podłączyć do czytnika USB i sprawdzić na komputerze zapis danych w pliku. Wyniki można zaprezentować na wykresie (temperatura w zależności od czasu).

UWAGA:

Karte SD proszę wyjmować tylko przy wyłączonym zasilaniu płyty prototypowej.

Opis funkcyjny biblioteki petit FatFs

pf_mount

```
The pf_mount fucntion mounts/unmounts a volume.
```

```
FRESULT pf_mount (
  FATFS* fs /* [IN] Pointer to the work area */
);
```

Parameters

fs

Pointer to the work area (file system object) to be registered.

Return Values

```
FR_OK (0)
```

The function succeeded.

FR NOT READY

The drive could not be initialized due to a disk error or no medium.

FR DISK ERR

An error occured in the disk function.

FR_NO_FILESYSTEM

There is no valid FAT partition on the disk.

Description

The pf_mount() function registers/unregisters a work area to the Petit FatFs module. The volume is mounted on registration. The volume must be mounted with this function prior to any other file function and after every media changes. To unregister the work area, specify a NULL to the fs, and then the work area can be discarded.

QuickInfo

Always available.

pf_open

```
The pf_open function opens an existing file.
```

```
FRESULT pf_open (
  const char* path /* [IN] Pointer to the file neme */
);
```

Parameters

path

Pointer to a null-terminated string that specifies the <u>file name</u> to open.

Return Values

```
FR_OK (0)
The function succeeded.
FR_NO_FILE
Could not find the file.
FR_NO_PATH
Could not find the path.
FR_DISK_ERR
```

The function failed due to an error in the disk function, a wrong FAT structure or an internal error.

FR_NOT_ENABLED

The volume has not been mounted.

Description

The file must be opend prior to use pf_read() and pf_lseek() function. The open file is valid until next open.

Example

```
void main (void)
  {
                /* Petit FatFs function common result code */
   FRESULT res;
   /* Mount the volume */
   pf_mount(&fs);
   if (res) die(res);
   /* Open a file */
   res = pf open("srcfile.dat");
   if (res) die(res);
   /* Read data to the memory */
  /* Forward data to the outgoing stream */
      res = pf_read(0, 512, &br); /* Send data to the stream */
   while (res |\bar{|} br != 512); /* Break on error or eof */
   /* Unregister the work area before discard it */
   f mount(0);
}
```

QuickInfo

Always available.

pf_read

The pf_read function reads data from the file.

```
FRESULT pf_read (
  void* buff, /* [OUT] Pointer to the read buffer */
  WORD btr, /* [IN] Number of bytes to read */
  WORD* br /* [OUT] Pointer to the variable to return number of bytes read
*/
);
```

Parameters

buff

Pointer to the buffer to store the read data. A NULL specifies the destination is an outgoing stream.

btr

Number of bytes to read.

br

Pointer to the WORD variable to return number of bytes read.

Return Values

```
FR OK (0)
```

The function succeeded.

FR DISK ERR

The function failed due to an error in the disk function, a wrong FAT structure or an internal error.

FR NOT OPENED

The file has not been opened.

FR NOT ENABLED

The volume has not been mounted.

Description

The read pointer in the file system object advances in number of bytes read. After the function succeeded, *br should be checked to detect end of file. In case of *br < btr, it means the read pointer reached end of file during read operation.

If a NULL is given to the buff, the read bytes will be forwarded to the outgoing stream instead of the memory. The streaming function will be typically built-in the disk readp() function.

QuickInfo

```
Available when USE READ == 1.
```

pf_write

The pf_write function writes data to the file.

```
written */
);
```

Parameters

buff

Pointer to the data to be wtitten. A NULL specifies to finalize the current write operation.

btw

Number of bytes to write.

bw

Pointer to the WORD variable to return number of bytes read.

Return Values

FR OK (0)

The function succeeded.

FR_DISK_ERR

The function failed due to an error in the disk function, write protected, a wrong FAT structure or an internal error.

FR_NOT_OPENED

The file has not been opened.

FR_NOT_ENABLED

The volume has not been mounted.

Description

The write function has some restrictions listed below:

- Cannot create file. Only existing file can be written.
- Cannot expand file size.
- Cannot update time stamp of the file.
- Write operation can start/stop on the sector boundary.
- Read-only attribute of the file cannot block write operation.

File write operation must be done in following sequence.

- 1. pf_lseek(ofs); read/write pointer must be moved to sector bundary prior to initiate write operation or it will be rounded-down to the sector boundary.
- 2. pf_write(buff, btw, &bw); Initiate write operation. Write first data to the file.
- 3. pf_write(buff, btw, &bw); Write next data. Any other file function cannot be used while a write operation is in progress.
- 4. pf_write(0, 0, &bw); Finalize the write operation. If read/write pointer is not on the sector boundary, left bytes in the sector will be filled with zero.

The read/write pointer in the file system object advances in number of bytes written. After the function succeeded, *bw should be checked to detect end of file. In case of *bw < btw, it means the read/write pointer reached end of file during the write operation. Once a write operation is initiated, it must be finalized or the written data can be lost.

QuickInfo

Available when _USE_WRITE == 1.

pf_lseek

The pf_lseek function moves the file read pointer of the open file.

Parameters

offset

Number of bytes where from start of the file

Return Values

```
FR_OK (0)
```

The function succeeded.

FR_DISK_ERR

The function failed due to an error in the disk function, a wrong FAT structure or an internal error.

FR_NOT_OPENED

The file has not been opened.

Description

The pf_lseek() function moves the file read pointer of the open file. The offset can be specified in only origin from top of the file.

Example

```
/* Move to offset of 5000 from top of the file */
res = pf_lseek(5000);

/* Forward 3000 bytes */
res = pf_lseek(fs.fptr + 3000);

/* Rewind 2000 bytes (take care on wraparound) */
res = pf_lseek(fs.fptr - 2000);
```

QuickInfo

```
Available when USE LSEEK == 1.
```

pf_opendir

```
The pf_opendir function opens a directory.
```

Parameters

dp

Pointer to the blank directory object to be created.

path

Pinter to the null-terminated string that specifies the <u>directory name</u> to be opened.

Return Values

FR_OK (0)

The function succeeded and the directory object is created. It is used for subsequent calls to read the directory entries.

FR NO PATH

Could not find the path.

FR NOT READY

The disk drive cannot work due to no medium in the drive or any other reason.

FR DISK ERR

The function failed due to an error in the disk function, a wrong FAT structure or an internal error.

FR NOT ENABLED

The volume has no work area.

Description

The pf_opendir() function opens an exsisting directory and creates the directory object for subsequent calls. The directory object structure can be discarded at any time without any procedure.

QuickInfo

```
Available when USE DIR == 1.
```

pf_readdir

```
The pf_readdir function reads directory entries.
```

Parameters

dp

Pointer to the open directory object.

fno

Pointer to the file information structure to store the read item.

Return Values

```
FR_OK (0)
```

The function succeeded.

FR DISK ERR

The function failed due to an error in the disk function, a wrong FAT structure or an internal error.

FR_NOT_OPENED

The directory object has not been opened.

Description

The pf_readdir() function reads directory entries in sequence. All items in the directory can be read by calling this function repeatedly. When all directory entries have been read and no item to read, the function returns a null string into member f_name[] in the file information structure without error. When a null pointer is given to the fno, the read index of the directory object will be rewinded.

Sample Code

```
FRESULT scan files (char* path)
    FRESULT res;
    FILINFO fno;
    DIR dir;
    int i;
    res = pf opendir(&dir, path);
    if (res == FR_0K) {
        i = strlen(path);
        for (;;) {
            res = pf readdir(&dir, &fno);
            if (res != FR_OK || fno.fname[0] == 0) break;
            if (fno.fattrib & AM DIR) {
                sprintf(&path[i], "/%s", fno.fname);
                res = scan files(path);
                if (res != FR OK) break;
                path[i] = 0;
            } else {
                printf("%s/%s\n", path, fno.fname);
            }
        }
    }
    return res;
}
```

QuickInfo

Available when _USE_DIR == 1.

FATFS

The FATFS structure holds dynamic work area of the logical drive and a file. It is given by application program and registerd/unregisterd to the Petit FatFs module with pf_mount function. There is no member that can be changed by application programs.

```
typedef struct {
    BYTE fs_type; /* FAT sub type */
```

```
BYTE
                         /* Number of sectors per cluster */
            csize:
    BYTE
            flag;
                         /* File status flags */
   BYTE
            pad1;
                        /* Number of root directory entries (0 on FAT32) */
   WORD
            n rootdir;
                         /* Number of FAT entries (= number of clusters + 2) */
    CLUST
            n fatent;
                         /* FAT start sector */
   DWORD
            fatbase;
            dirbase;
                         /* Root directory start sector (Cluster# on FAT32) */
   DWORD
   DWORD
                         /* Data start sector */
            database;
                         /* File read/write pointer */
   DWORD
            fptr;
                         /* File size */
   DWORD
            fsize;
                        /* File start cluster */
    CLUST
            org clust;
            curr_clust; /* File current cluster */
    CLUST
                         /* File current data sector */
    DWORD
            dsect;
} FATFS;
```

FILINFO

The FILINFO structure holds a file information returned by pf_readdir function.

```
typedef struct {
            fsize;
    DWORD
                          /* File size */
   WORD
            fdate;
                          /* Last modified date */
                         /* Last modified time */
   WORD
            ftime;
                         /* Attribute */
    BYTE
            fattrib;
                         /* File name */
    char
            fname[13];
} FILINFO;
```

Members

```
fsize
```

Indicates size of the file in unit of byte. This is always zero when it is a directory.

fdate

Indicates the date that the file was modified or the directory was created.

bit15:9

Year origin from 1980 (0..127)

bit8:5

Month (1..12)

bit4:0

Day (1..31)

ftime

Indicates the time that the file was modified or the directory was created.

bit15:11

Hour (0..23)

bit10:5

Minute (0..59)

bit4:0

Second / 2 (0..29)

fattrib

Indicates the file/directory attribute in combination of AM_DIR, AM_RDO, AM_HID, AM_SYS and AM_ARC.

fname[]

Indicates the file/directory name in 8.3 format null-terminated string.

DIR

The DIR structure is used for the work area to read a directory by pf_oepndir, pf_readdir function.

```
typedef struct {
    WORD
             index;
                         /* Current read/write index number */
    BYTE*
                         /* Pointer to the SFN (in/out) {file[8],ext[3],status[1]}
             fn;
*/
    CLUST
                        /* Table start cluster (0:Static table) */
/* Current cluster */
             sclust;
    CLUST
             clust;
                        /* Current sector */
    DWORD
             sect;
} DIR;
```